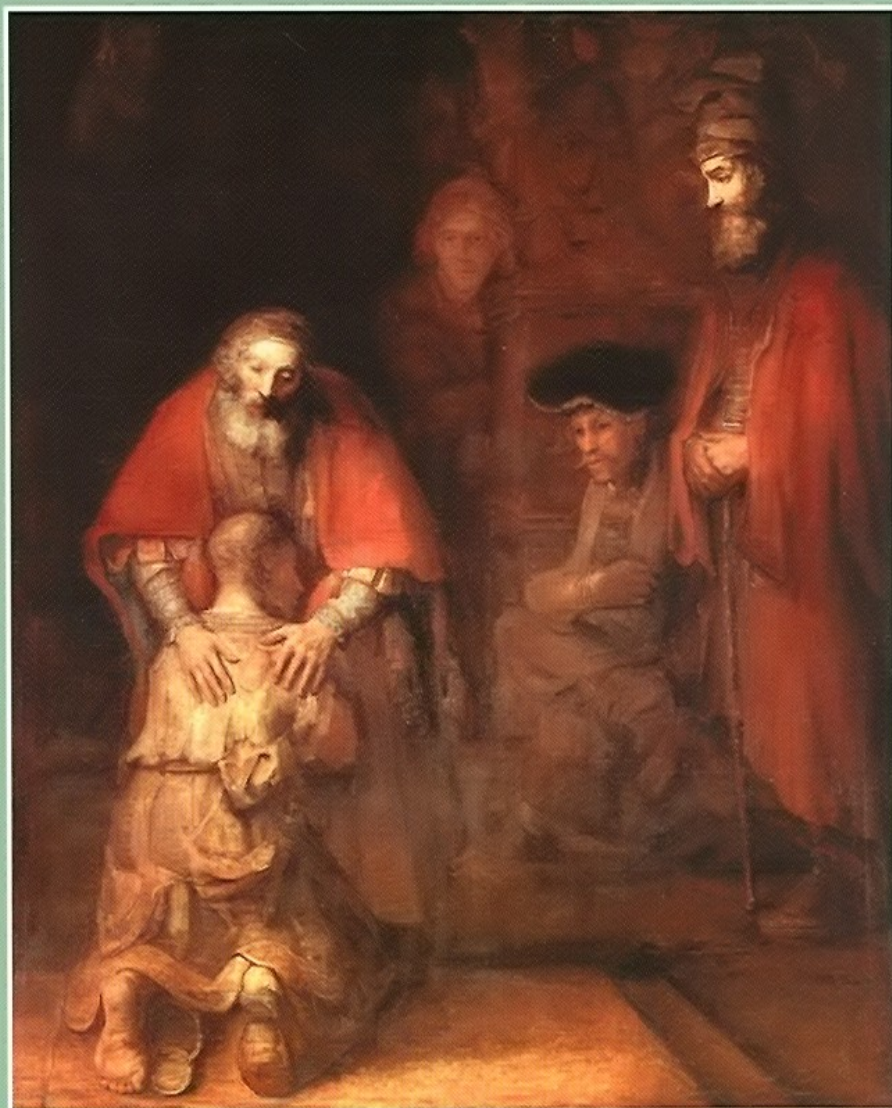


Bán Zoltán Elizeus O. Cist.



**KAPCSOLATUNK
AZ ELHUNYITAKKAL**

TARTALOM

ELŐSZÓ	7
BEVEZETÉS	10
1. A COMMUNIO SANCTORUM TANA	13
1.1. A Communio Sanctorum fogalma	13
1.2. A Communio Sanctorum biblikus alapjai	19
1.3. A Communio Sanctorum értelmezése az egyházatyáknál ..	22
2. A PURGATORIUM-TAN NEHÉZSÉGEI	25
2.1. A Szentírás nem beszél kifejezetten a purgatoriumról	25
2.1.1. A purgatoriumra vonatkoztatható bibliai helyek	25
2.1.2. A fenti helyek értelmezése	26
2.1.3. Az 1Kor 3,13-15 tanítása	27
2.1.4. A 2 Makk 12,43-46	29
2.2. Az atyák tanúsága inkább csak vélekedésnek tűnik, mintsem az apostoli hagyomány közvetítésének	30
2.3. A Tanítóhivatal dogmája igen szűkszavú: lényegében csak a túlvilági tisztulás lehetőségét és tényét, valamint a szenvedő lelkek megsegítését mondja ki	31
2.4. Más keresztény egyházak és egyházi közösségek részben elvetik ezt a hitigazságot: a keletiek és a legtöbb protestáns felekezeti	33
2.5. A túlvilági valóságok meghaladják az emberi észet: a szellemi világ kívül áll a tér és idő kategóriáin, elképzелhetetlen	34
2.6. Az ókori és középkori népies elképzelések csak rontják a hitélet: pogány elemeket is tartalmaznak, apokrifek	34

2.7. Mindezek ellenére ez létünket érintő ténykérdés: mi vár ránk a halálunk után?	35
3. A PURGATORIUM-TAN DOGMAFEJLŐDÉSE	
(Le Goff nyomán)	36
3.1. A keleti atyák tanítása	36
3.1.1. Alexandriai Kelemen	36
3.1.2. Órigenész (+253/54),	39
3.1.3. Aranyszájú Szent János (344/54–407)	43
3.2. A Nyugati atyák tanítása	44
3.2.1. Quintus Septimius Florens Tertullianus (kb. 160–220) .	45
3.2.2. Thascius Caecilius Cyprianus (200 k.–258),	47
3.2.3. Szent Ágoston (Aurelius Augustinus 354–430)	50
3.2.4. Arles-i Szent Cezáriusz (Caesarius +542)	57
3.2.5. Nagy Szent Gergely pápa (540–590–604)	58
3.3. Ókori és középkori hiedelmek, pokoljárások: Szt. Bédával kezdődő beszámolók, Szt. Patrik purgatoriuma stb.	63
3.3.1. Ókori hiedelmek	63
3.3.2. Középkori látomások, Szt. Bédával kezdődő beszámolók	73
3.3.3. Pokoljárások, Szt. Patrik purgatoriuma	77
3.4. Odilo apát 998-ban bevezeti a Halottak napját	84
3.5. Különféle történelmi hatások eredője a „purgatorium” 1170 körül: kereszteshadjáratok, a feudalizmus kialakulása, a jog fejlődése, a bűnfelfogás fejlődése, a ciszterciek gyors terjeszkedése stb.	87
3.6. Az első skolasztikusok: Petrus Lombardus, Petrus Manducator, Auxerre-i Vilmos, Auvergne-i Vilmos, Hales-i Sándor, Szt. Bonaventura, Nagy Szt. Albert	93
3.7. Aquinói Szt. Tamás tanítása a purgatoriumról	111
3.8. Az első dogma a görögökkel szemben 1254	121
3.9. A II. Lyon-i és a Firenze-i zsinat 1274, 1439	123
3.10. Protestáns vélemények és a Trient-i zsinat: Luther, Melanchton, Zwingli, Kálvin, anglikánok	129
4. A PURGATORIUM DOGMÁJÁNAK TARTALMA ÉS FOGALMI KÉSZLETÉNEK RÉSZLETES ELEMZÉSE	135

4.1. Biblikus alapok	136
4.2. Mit értsünk azon, hogy a purgatorium egy bizonyos hely?	137
4.3. Kik jutnak a purgatoriumba?	138
4.4. A tisztulás szükségessége, jellege (büntetés, gyógyulás) ...	139
4.5. A tisztulás időtartama. Milyen bűnök miatt?	143
4.6. A tisztító szenvedés. Tűz? Misztikusok tapasztalata	146
4.6.1. A szenvedés és a tűz a Szentírásban	146
4.6.2. Misztikusok tapasztalata	150
4.7. Tudunk rajtuk segíteni: éppen a <i>communio sanctorum</i> alapján	154
5. A 20. SZÁZADI TEOLÓGIAI ELMÉLETEK A VÉGSŐ DOLGOKRÓL A <i>COMMUNIO SANCTORUM</i> TANÁRA NÉZVE	162
5.1. A halál az egész ember megsemmisülése és újjáteremtése: – egyes evangélikus teológusok szerint	165
5.2. A különvált lélek „nem lesz <i>akosmisch</i> , hanem <i>allkosmisch</i> , kapcsolata az anyagi világgal nem szűnik meg, hanem kitágul az egész anyagi világmindenséggel való egységre: K. Rahner	172
5.3. Nincs két ítélet, csak az egy ítéletnek két oldala: G. Lohfink	178
5.4. A halott maga ítéli meg magát Krisztus fényében: pl. Balthasar	183
5.5. A halálban rögtön fel is támadunk: pl. G. Greshake	189
5.6. A halálban mindenki alkalmat kap a végső döntésre: pl. Boros L.	194
5.7. J. Ratzinger dialógikus eszkatológiája	196
5.8. A Hittani Kongregáció 1979. május 17-i levele a püspöki konferenciák elnökeihez az eszkatológia bizonyos kérdéseiről	205
6. KÍSÉRLET A PURGATORIUM EGYHÁZTANI MEGKÖZELÍTÉSÉRE	211
6.1. A purgatorium mint „szenvedő egyház”	211
6.1.1. A „szenvedő egyház” fogalma a „szentek közösségében” ..	211
6.1.2. A szenvedő lelkek egymással közösséget alkotnak (?) .	212
6.1.3. A szenvedő egyház közös vonásai a földi egyházával .	220
6.2. A szenvedő egyház viszonyulásai	221

6.2.1. Viszonya a Szentháromsághoz	221
6.2.2. A szenvedő egyház „helye” Krisztus Misztikus Testében ...	224
6.2.3. A szenvedő egyház kapcsolata az égi és a földi egyházzal ..	226
6.3. A szenvedő egyház szeretetélete	228
6.3.1. Belekapcsolódása Krisztus örök liturgiájába	228
6.3.2. A szenvedő egyház részvétele a kegyelmek közvetítésében	230
6.3.3. A szenvedő egyház szolgálatvállalása Isten üdvözítő művében	231
6.4. Isten ajándékainak szerepe a szenvedő egyházban	233
6.4.1. A hit-remény-szeretet	233
6.4.2. A Szentlélek ajándékainak kiteljesedése	235
Befejezés: összegzés, tanulságok levonása	238
FORRÁSOK	241
IRODALOM	242
GYAKORIBB RÖVIDÍTÉSEK	247
NÉVMUTATÓ	249
TÁRGYMUTATÓ	254
TARTALOM	260

A hagyományos katolikus tanítás szerint az Egyház magában foglalja az Isten boldogító színelátására jutott szenteket, azaz a diadalmas egyházat, valamint a tisztuló lelkeket, a szenvedő egyházat. Felmerül tehát a kérdés:

vajon mit kell értenünk Szűz Mária egyházanyaságán az egész nagy Egyházzal kapcsolatban?

Van-e Máriának a túlvilági szenvedő és diadalmas egyházzal szemben is szülői és nevelői szerepe, ahogy ezt a földi egyházzal szemben VI. Pál pápa az 1968-as Credójában állította?

A kérdés megválaszolására előbb elmélyültebben meg kellene ismerkednünk hitünknek a túlvilágra vonatkozó tanításával. Ez vezetett engem a purgatorium-tan kutatására.

ISBN 963824341-4



9 789638 243416